

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Narednine in inserate sprejema upravništvo v Katol. Tiskarni Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semenskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike ob pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemanj:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — h
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

Vupravništva prejemanj:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — h
četrt » 6 » — h
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 214.

V Ljubljani, v četrtek, 17. septembra 1903.

Letnik XXXI.

Danica.

Po prizadevanju nekaterih odličnih slovenskih rodoljubov se je ustanovilo pred desetimi leti na Dunaju slovensko katoliško akademsko društvo »Danica«. Kako potrebno je bilo tako društvo, se je pokazalo v zlasti še na zadnjem vseslovenskem dijaškem shodu, ko je velikanska večina slovenskih akademikov zavrgla krščansko misel, češ, da o krščanstvu nič slišati noče, in je le trinajst Daničarjev protestiralo proti temu. Kdor še do takrat ni uvidel, kam plava naše akad. dijaštvo, morale so mu vpričo tega dejstva pasti luskinе raz oči in priznati je moral, da je živa potreba ukreniti vse potrebno, da se med slovensko dijaštvo zanese reakcija, ki naj dela z vsemi silami na to, da pride v njem druga, krščanska struja do veljave. V ta namen se je ustanovila »Danica« in to svojo zadačo skuša izvesti z vsemi sredstvi.

Edini smoter, za katerim stremi »Danica«, je vzgajati slovenske akademike v odločne krščanske Slovence, ki se ne bodo nikdar strašili stopiti v boj za pravice svojega naroda, ki se ne bodo nikdar utrudili na podlagi krščanskih načel delati za njegov napredek.

»Danica« ve, da more naš narod pričakovati rešitve le takrat, ako se v politiki in javnem življenju uveljavijo krščanske načela, nasproti raznim iz tujine k nam zanesenim sistemom, ki so človeštvo le razdvajili in gnali v boj posamezne narodnosti. Na eni strani internacionala, na drugi narodni fanatizem, ohranja le krščanstvo edino pravo načelo, da ima vsaka narodnost pravico do samostalnega razvoja. »Danica« si je v svesti, kako velikanske važnosti je to načelo za majhne, tlačene narode, zato si je postavila za prvo nalogo pomagati po svojih močeh, da pridejo ta načela do veljave v naši ožji in širji domovini. Vsak akademik, kateremu je res kaj do verskega prepričanja, ki je uverjen o potrebi katoliške vere za vsakega posameznika, torej tudi za cel narod, mora priznati, da je boj, ki ga bojujemo, plemenit in koristen slovenskemu narodu. Vendar v kljub temu ima »Danica« med slovenskim dijaštvom mnogo nasprot-

nikov, še celo pri tistih, ki pravijo, da so prepričani katoliki. Kako naj si to razlagamo?

Ko se je ustanovila »Danica«, so njeni glavni nasprotniki zapihali kakor puran, ako mu pokažeš rudeč robec, ter zvesti svojemu principu, vohali povsod klerikalizem, jo brž razupili za trdnjavo kranjskega klerikalizma, dobro vedoč, da uspeh ne more ostati, ker je pri nas v vseh stanovih vsepolno katolikov, ki v svoji veliki ljubezni do katoliške vere iz samega strahu pred »klerikalizmom« vzdržujejo njenega prvega sovraga. In ako učinkuje to med inteligenco, kako naj ne deluje na vihravo mladino v zlasti še, ako se ji dopoveduje vedno in vedno, da je »Danica« gnezdo, kjer se vane sami pristni internacionalci. In ubogi slovenski abiturijent, ki je navdušen za svoj tlačeni narod, kako naj ne črti iz dna duše takega društva, ki tepta v blato njemu najdražje svetinje, kako naj pristopi k društvu, ki ima po njegovem mnenju edini namen netiti prepir, ki divja po Kranjskem na veliko škodo našega naroda, ko ga vabita v svojo sredo vendar dve drugi društvi, ki imata baje okoli svoje glave ovito gloriozno narodnega radikalizma, iz čegar blestečih fraz naj se izcimti Slovincem lepša bodočnost. In mladi abiturijent, ki je vzrasel sredi med temi predsodki, gre z zaničevanjem mimo »bornirane« »Danice« med svobodomiselnimi, kristalno čiste narodnjake v »Savi« in »Sloveniji«. Čemu bi se tudi trudil spoznati delovanje »Danice«, ko mu je vendar postrežljivi liberalci dokazali s fakti, da je »Danica« internacionalna rekoč: tega in tega dne sta plesala dva »Daničarja« pri nekem katoliškem nemškem društvu in pozdrave pošiljajo Mahničū, ki je javno učil, da je narodnost greh! (Glej »Slov. Narod« 29. avgusta t. l.)

S takimi nepobitnimi fakti, kot jih nazivajo, begajo slovenske dijake, ki bi gotovo pristopili k »Danici«, ako bi se поблиže seznanili z njenim delovanjem, kakor ga je razvila tekom devetih let. »Danica« ni politično društvo, ker ni bila ustanovljena za to, da bi varovala interese kake politične stranke. »Danica« je popolnoma neodvisen organizem, ki si svojih načel ne da dikti-

rati od nikogar, najmanj pa od kake politične stranke. Načela, na katera zida, so stara blizu dva tisoč let, so preživele vse politične boje vseh časov, in bodo živela, ko sedaj obstoječih političnih strank že davno več ne bo.

Kdor se oklepa teh, t. j. krščanskih načel, ta je naš moč; družega »Danica« od njega ne zahteva, v vseh drugih stvareh, kakor v politiki i. dr., pa prepušča svojim članom prosto roko, ker je v tem smislu veliko bolj svobodomiseln, kot vsa druga slovenska akademična društva, ki zahtevajo od svojih članov, da se brezpogojno klanjajo takim, v kulturni zgodovini človeštva, lahko rečemo, efemernim prikaznim, kot je n. pr. liberalizem in njegove puble fraze. A teh zmotnih liberalnih načel, ki so prinesla človeštvu le gorje, se oklepa pretežna večina slovenskega dijaštva, od njih pričakuje rešitve svojemu narodu. Liberalizem je v direktnem nasprotju s teženjem in interesi našega, po velikanski večini kmetskega in delavskega naroda. Liberalizem je tudi vzgojil pri večjih narodih oni narodni šovinizem, kateri zadržuje svobodni razvoj vseh narodnosti in tlačil k tlom manjše narodne organizme.

Ako pri nas ta pretirani nemški nacionalizem, s katerim je skozi in skozi prepovedana naša država, ne izhlapi, je usoda majhnih narodov in z njimi našega naroda zapečaten. V interesu našega naroda je torej, da pade ta sistem, ki danes vlada v Avstriji v vseh vprašanih političnega, gospodarskega, narodnega in verskega življenja. Zedinimo torej vse sile v boju za svoje pravice, ki nam jih skuša oropati šovinistiški nacionalizem obdajajočih nas narodov, bojujmo se proti temu sovražniku, ker vemo, da pomenja njegovo življenje našo narodno smrt. Z ozirom na skrajno kritičen položaj, v katerem se nahajamo sedaj Slovenci, želi in dela tudi »Danica« na to, naj bi se ono brezdno, ki loči obe slovenski politični stranki, zmanjšalo. Osebnosti naj padejo pred občnimi koristmi, strankarski interesi pred interesi celokupnega naroda.

Ako uvažujemo to, ti boji ne bodo zavzeli nikdar takih form, da bi trpeli na njih narodni interesi, in nobena stranka ne bo

zagazila tako daleč, da bi v boju proti svojim političnim nasprotnikom izdala narodne interese, kakor je to storila liberalna slovenska stranka v zadnjem času.

Te so politična načela, ki vodijo »Danico«, v kolikor se pečajo njeni člani s politiko. A ta načela so taká, da ne veljajo samo za Kranjsko, marveč za vse dežele, koder bivajo Slovenci. Pri nas je že itak preveč separatizma, ki škoduje našim močeh. Vsaj dijaštvo naj bi se tega otreslo. Proč s teritorialnim principom, ideje naj nas združijo! »Danica« ni bila ustanovljena samo za kranjske Slovence, marveč za vse Slovence, ki študirajo na Dunaju, kakor je »Zarja« zbirališče vseh slovenskih krščansko mislečih dijakov, ki študirajo v Gradcu.

Kdor objektivno presodi naša izvajanja, vidi, koliko jedra ima ona trditve, do katere se je popela domišljava »Slovenija« v letošnjem oklicu na slovenske abiturijente, da je naša sodba v politiki popolnoma vezana, »ker smo brezpogojni privrženci »klerikalne« stranke na Kranjskem«, dočim razvpija sebe v svoji res občudovanja vredni najivnosti za edino slovensko akademsko društvo, ki je zmožno napredka, menda zato, ker ni na Slovenskem nobene politične stranke, ki bi se zlagala z njenim programom. Ne maramo se ž njo prerekati, ali je to koristno za akademsko društvo ali ne, ako ima za seboj močno politično stranko, ki mu daje takorekoč ključ do ljudstva. Naj le poskusijo Slovenijani, ki vedno kriče o delu za narodovo izobrazbo, iti med ljudstvo. Prepričani smejo biti, da jih ljudstvo ne bo poslušalo, dokler ne bodo šli v soglasju s katoliško-narodno stranko, ki je med slovenskim ljudstvom že poglata tako močne korenine, da jih noben nasprotnik več ne izruje. Zato pa je tudi njih vpitje o »delu za narod« le prazno besedičenje, ker ga ne morejo realizirati.

Vse drugače je to pri »Danici«. Nji stoje na razpologo vsa mnogoštevilna izobraževalna društva, katera je ustanovila katoliško-narodna stranka, in v vsakem oziru sme pričakovati njene pomoči. Zato pa »Danica« tudi smelo trdi, da nima nobeno slovensko akademsko društvo toliko priložnosti iti med ljudstvo, kakor »Danica«. V tem se odlikuje

LISTEK.

Rogaška Slatina.

Dne 12. sept.

Daleč slovi naša Rogaška Slatina, mnogo bolehaločiš išče tu zdravja. Tudi letos je bilo kopaljšče zelo dobro obiskano, bolj nego prejšnja leta. Zadnji zapisnik tujcev do 2. sept. kaže vkup 3433 oseb, do konca sezone, ki se sklene s koncem septembra meseca, bo to število še precej višje. Dasi se namreč že s hitrimi koraki bližamo hladni jeseni — danes se je že zglasila z nenavadnim hladom — vidiš še vsak dan prihajati po nekoliko novih gostov.

Lep je kraj, dobredelna slatinska voda, — a žalost obide vsakega Slovenca, ki si je ohranil še količkaj narodnega čuta, ko mora gledati, kako se povsodi širi nemškutarija. Človek skore ne bi mislil, da biva tu sredi zemlje slovenske. Kopaljščno ravnateljstvo — Slatina je last štajerske dežele — nekako skrbno pazi, da se ne pokaže, da je Slatina na Slovenskem. Vsi napisi v kopaljšču samo nemški, tu

in tam še kak madjarski, laški in morda hrvatski, — slovenskega pa iščeš zaman; vse jezike poznajo, samo domačega — Slovenskega ne! Pač, da omenim nekaj: ob koncu vasi sem zasledil tudi dvojezično svarilo voznikom: »Schnalzen verboten — Pokati je prepovedano!« — Le preressnične so besede, ki sem jih te dni čul od odličnega moža Hrvata o Slatini: »Zemlja je slovenska, a gospodar je German, gostje Madjari, Slovinci pa suženji!« Zalostna nam majka! — Mnogo so temu krivi kajpak tudi Slovenci sami. Narodnega ponosa in čuta manjka! Raje ti lomi tujščino, če še tako grdo in težko, kakor da bi govoril lepo in milo materinščino! In ti napisi! Slovenskega malone ne vidiš, a tuji, nemški, se pokvarjeni, spakedrani, da se Bog usmili! V tem oziru se odlikuje bližnji Rogatec, kjer je, kakor se vidi, nemškutarija prav v cvetu, in žal, da to vpliva tudi na okolico.

Novo železnico iz Grobelnega do Rogateca pridno zidajo; že se čuje pisk železniškega stroja tudi semkaj in kmalu bodo tovorni vlaki drdrali z gradivom za novo progó tudi tu mimo. Za

Slatino bo nova železnica velikega pomena ter jo bo gotovo zelo povzdignila. Radi novih naprav bodo postavili čedno novo kapelico na prostoru sedanje Svicarije; tudi hydropatičen zavod bodo postavili na novo. Tako hočejo naše znamenito spodnje-štajersko kopaljšče povzdigniti čim bolj!

Biskup Jos. Jurij Strossmayer, ki dohaja semkaj redno že od leta 1859, se je mudil tudi letos tu in odšel zelo okrepčan. Tukajšnjemu ljudstvu je v hvaležnem spominu.

Smrtnidannesrečnecesarice Elizabete praznovali so ituslovesno mrtvaško mašo, katero je v kopaljški kapeli daroval vlč. g. konz. svetnik in nadžupnik Fr. Korosec. Navzoči so bili letovičarji, med njimi mnogo častnikov.

Slovenci, vitezi vojaškega reda Marije Terezije.

Naš mali, čili in hrabri našesteje šest vitezov najvišjega reda za hrabrost, ki se podeli le redkokrat častnik za najhrab-

rejše čine pred sovražnikom. Ti možje so: Seničar, Šerpon, Novak, Čehovin, Vega in Jablonski. (Jablonski je bil po maternem pokoljenju slovenske krvi.) Najhrabrejši med temi, splch najhrabrejši vojak cele armade je bil Čehovin. On je bil do današnjega dne edini vojak naše armade, katerega prsi so dišila vsa odlikovanja za hrabrost. Dobil je kot prostak malo in veliko srebrno ter zlato svetinjo za hrabrost, a kot častnik si je priboril na Laškem viteški križec reda Marije Terezije.

Pred 48 leti, 10. septembra 1855. leta, je, žal, umrl v mladih letih v Badenu pri Dunaju.

Naj navedem povodom 48letnice njegove smrti kitico, katero je sam zložil in podaril svojemu prijatelju vojaškemu kapelanu Huberju, s katerim je mnogo občeval, in sicer vedno v slovenskem maternem jeziku.

Greif' ich tief in meines Herzens Falten,
Kann das Blatt ein Wort allein enthalten:
Ein Dankeswort wohl Gott vor Allen
Nach Gott dem Kaiser soll's erschallen.

pred obema drugima slovenskima akademiki-
nima društvoma, ki imata pač programe, a
ne sredstev za njih uresničenja. To sloven-
sko dijaštvo dobro uvideva, zato pa »Da-
nica« raste. Tekom petih let se je število
njenih udov početvorilo. To pa ji daje po-
gum, da gre dvrsto naprej ne meneč se za
klevetanje svojih nasprotnikov.

Zmernost in narod.

London.

L. — Med moralnimi in socialnimi te-
žnjami sedanjega časa je zmernostno gibanje
eno prvih in najvažnejših. Vpliv alkohola
razdira rodbinsko življenje, uničuje gospo-
darstvo in zastruplja generacijo. Zato delu-
jejo vse resne socialne stranke na to, da se
vživanje alkoholnih pijač kar moči omeji.

Ko so pri nas na Slovenskem nastopili
prvi »abstinenti«, so bili obsojeni tako kot
neke vrste abnormalnost, kot prenapetosti
in posebnosti. No, kdor si po širnem svetu
cgleda razne socialne in humanitarne usta-
nove, dobi o tem drugačne pojme. Čim bolj
razjeda alkoholizem družbo, tem bolj se dviga
tudi reakcija proti njemu.

V Belgiji se predlaga, da se prepove
uvoz in fabrikacija absinta. Na čaj in kakao
je odpravljena carina, da se ljudem olajša
njiju vživanje. Na spirit in žganje pa so po-
višali davek.

Na Bavarskem so železniške oblasti z
okrožnico pozvale železničarje, naj pristopijo
k železničarskemu abstinenčnemu društvu
ter sklenile, da podpirajo z denarjem društva
ki služijo temu namenu.

Danski vojni minister je prepovedal to-
čiti vojakom alkoholne pijače v kantinah.

Na Norveškem aretirajo vsakega, kateri
se na cesti kaže količkaj sumljivega, da je
pregloboko pogledal v kozarec.

Švica ima alkoholni monopol. Posamezni
kantoni so prisiljeni, da 10% od tega do-
hodka dajo za abstinenčne namene. Ta de-
nar se porabi za zdravljenje pijancev, za
abstinenčna društva, za podporo brezalko-
holnih gostiln, za poučne knjižice, za vzgojo
otrok, katerih stariši so udani pijanosti itd.
Po vseh večjih švicarskih mestih se dobe
gostilne, ki ne točijo vpijančljivih pijač
Vzdržuje jih »ženska zveza za razširjanje
zmernosti«.

Na Francoskem je bar. Rothschild da-
roval 250.000 frankov za abstinenčne na-
mene.

Kakor pije kranjski delavec žganje, tako
pije Holanec mleko. Zato je pa tudi razlo-
ček med njima in med njunim delom! V
Amsterdamu sem opazoval, kako izborna
vplivajo mlekarne na ves socialni polo-
žaj ljudstva. Mlekarne so večinoma združne.
Po raznih krajih v mestu imajo velike za-
loge. Po vseh ulicah so majhne pivnice, v
katerih se toči sveže mleko v steklenicah.
Razen tega krožijo po mestu vozovi z mle-
kom, da se lahko pije kar na cesti. S tem
se doseže dvojno: Ljudstvo se ohrani zdravo
in domače kmečko gospodarstvo dobi velik
zaslužek. Holanec ne pozna več njiv: Cela
dežela je pašnik in vrt. Veliki uvoz žita iz

Den wärmsten Dank den braven Kampf-
geführten,
Die meine That mit ihrem Lobe ehrten.

Florenz, am 18. Mai 1851.

And. Freiherr von Zehovini m. p.,
Artillerie Oberlieutenant.

Temu rojaku postavili smo že spome-
nik, a sedaj pride na vrsto Veg a. Odbor
za Vegov spomenik, kateremu načeljuje g.
dekan Ivan Bizjan, se je v ponedeljek dne
7. septembra v Moravčah osnoval ter mar-
ljivo deluje, da se bode sijajno izvršila ta
lepa ideja. Slovenci brez razlike so si po-
dali v to plemenito svrhu roke, kar nas
jako veseli.

Odbor nabira darila za Vegov spomenik,
ki bode stal pred veličastno moravsko de-
kanijsko cerkvijo. Darove sprejema blagajnik
g. kapelan Martin Škerjanec, kateri se je
mного trudil in si pridobil za izvršitev te
ideje velikih zaslug.

Sežimo v žep.

Na mizo denar!

Za Vegov spomenik,

Položi vsak dar!

Sevnica n.

kolonij in iz Amerike dela domačemu kme-
tjstvu toliko konkurenco, da se Holanec
več ne bori proti njej. Iz železničnega voza
se vidijo povsod le velikanski travniki, na
katerih se pase govedo izbornega plemena.
Združne mlekarne in sirarne dajejo kmetu
dobicek. Okoli mest so umetni vrtovi, v ka-
terih se goje cvetlice in fina zelenjad. Mesto
Harlem n. pr. živi skoro samo od izvoza
finih vrtnarskih pridelkov.

Posebno zanimive so abstinenčne usta-
nove na Angleškem. Oficielna državna cerkev
je ustanovila jako razširjeno društvo »The
Church of England Temperance Society«,
katero izdaja dobro urejevan list »The Tem-
perance Chronicle«. Poleg tega se pa posa-
mezne sekte silno trudijo v boju proti alko-
holizmu. V Londonu je že jako mnogo ab-
stinenčnih hotelov (Temperance hotels). Med
njimi so hoteli prve vrste, kakor tudi hiše
z nižjimi cenami. Večinoma so to ustanove
društev in so jako obiskani. Del sem nalašč
stanovat v tak »Temperance hotel«, da sem
videl, kako je tako življenje. Hrano dajejo
dobro in obilno, a tako, ki ne draži žeje.
Glavna pijača je čaj z mlekom, dasi je na
mizah polno steklenic z različnimi limona-
dami in podobnimi stvarmi.

Gostiln in kavarn v taki obliki, kakor
na kontinentu, se v Londonu ne dobi. Gos-
tilne, ki točijo pivo in vino, so sicer jako
številne, a v njih se pije stoji. Anglež nima
toliko časa, kakor Kranjec, ki sedi po cele
poldneve v gostilni, kakor bi bil prismoljen.
Kadar je žejen, stopi v »shop«, stoji izpije
svoj kozarec in teče dalje. Tudi onega po-
sedanja po kavarnah, katero je tipično za
avstrijske zdeharje, tukaj ni. Časopisi se
bero po javnih in društvenih knjižnicah. V
mestni hiši n. pr. je taka javna knjižnica
(Guildhall Free Library), v kateri je vsak
dan na tisoče bravcev. Vodilni listi vseh
strank so razgrnjeni na pulah. Politični listi
se bero stoji. Več kot deset minut se en
list ne sme brati, ker že čaka vse polno
bravcev. En velik angleški list lahko po pet
ljudi na enkrat bere. Svobodno se hodi od
pulta do pulca. Znanstveni listi se bero sede.
Vsak se giblje čisto prosto; še klobuka ni
treba sneti pred nikomur. Enciklopedije in
znanstvena dela dobi na zahtevo vsakdo.
Tako Anglež ne čuti potrebe kavarn in
gostiln.

Na kontinentu se večina javnega živ-
ljenja razvija po gostilnah. Ljudski shodi,
javni govori itd. so skoro vsi po gostilnah.
In pri tem se pije, razsaja in zabavlja. An-
glež tega ne pozna. Kdor misli, da mora
narodu kaj povedati, lahko svobodno pridiga
okoli po cestah in po parkih; nobeden po-
licaj se zato ne zmeni.

Emancipacija od gostiln in od alkohola
— to je gotovo ena najnujnejših potreb, da
pride ljudstvo do treznosti in do mirnega
prevdarka svojih potreb. Taki narodi, kakor
je slovenski, ki gine po številu in po ener-
giji, pa se morejo ohraniti samo, če goje
zmernost, treznost in delavnost v izredni
meri.

Če se to ne doseže, bodo narodi, ki
imajo močnejšo individualnost, izpodrinili
Slovence, kakor je belokožec izpodrinil Indi-
janca.

Komedijantstvo.

Vse nemško ropotanje proti Körberjevi
vladi je veliko komedijantstvo. Kakor berač
kruha, potrebuje Körber nekaj nemških gro-
ženj, ki naj mu služijo kot ščit proti češkim
zahtevam. Körber je svojega prijatelja g.
Derschatto in tovariše najel, da se
postavljajo na glavo, v resnici so si pa ostali
vsi najboljši prijatelji in zaupniki. Odličen
član nemško-nacionalne stranke, podpred-
sednik državne zbornice Kaiser pove ne-
koliko izza kulis v listu »Oesterreichische
Volkszeitung«: »Nemci dr. Körberju, o tem
naj bo prepričan, ne bodo delali
nobenih ovir pri uravnavi političnih
zmešnjav, ako tudi padejo semtertje proti
vladi ostre besede. Ako ostané vlada na
svojem nevtralnem stališču, se tudi mi ne
bomo obrnili in to tem manj, ker sedanji
položaj zahteva previdne taktike«. — To je
dr. Körber že naprej vedel. Vse ostre be-
sede nemških nacionalcev proti vladi so le
veliko nemško komedijantstvo!

Iz deželnihi zborov.

Kakor poročamo na drugem mestu, se
23. t. m. snide državni zbor. Vseled tega
bode za nekaj dni zborovanje dežel. zborov
pretrgano. — V koroškem dežel.
zboru je včeraj posl. Kotz predlagal,

naj se pomnože mesta v deželni poljedelski
šoli ter vlada naj ne kaznuje onih posest-
nikov, ki iz važnih vzrokov ne morejo po-
gostiti svojih gozdnih zemljišč. Poslanci so
vložili več predlogov glede uravnave rek in
potokov. — Tirolski dežel. zbor se
snide po zborovanju drž. zbora, ako se
italijani in Nemci sporazume o gotovih
točkah. Včeraj je tirolski dežel. predsednik
sprejel italijanske in nemške zastopnike. Ita-
lijani zahtevajo avtonomijo, Nemci jo od-
ločno odklanjajo. Danes se zbero vsi skupaj.

Kriza na Ogrskem.

V torek je grof Tisza poročal v Velik.
Varadinu o krizi. Rekel je mej drugim:
Nagodba iz leta 1867 ni še izvršena. Tudi
liberalna stranka zahteva večjo veljavo ma-
djarskega jezika v armadi, toda postopati je
treba previdno, da se uzdrži harmonija med
krono in narodom. Kriza se mora rešiti, da
se poleže vihar v deželi, toda preveč se ne
sme takoj zahtevati.

To, kar posamezniki delajo, je že revo-
lucija, ki more biti pogubna deželi.

Konečno je bila sprejeta resolucija, ki
izraža željo, da se izvrši nagodba iz l. 1867
v soglasju med krono in narodom.

Opozicija se pripravlja na daljši boj.
Tako je poslanec Lengyel v listu »Magyar-
ország« objavil članek, v katerem napove-
duje najhujši boj proti vladi, dokler se ne
uda. »Boriti se moramo kakor
želva in ježevec«.

Lengyel je v istini jež, ki pa utegne
izgubiti svoje igle.

Hrvatje in armadni jezik.

Zahteve, ki jih je grof Esterhazy v
»Pester L'cydu« priobčil glede armadnega
jezika, so vzbudile v zagrebških narodnih
krogih veliko razburjenje in so dale opozi-
cijskemu časopisu povod, da dela sedaj pro-
pagando za hrvatsko poveljevanje pri Hrvat-
skih polkih. Bil bi narodni zločin, ko bi Hrv-
vatje čakali, da dobe Madjari koncesije glede
armadnega jezika.

Da bodo Madjari glede hrvatskega sta-
lišča na jasnem, je treba uprizoriti po celi
deželi veliko gibanje, da se mora v istem
trenotku, ko Madjarom ogrsko,
dovoliti Hrvatom hrvatsko
poveljevanje. Mažaronske novine si-
cer svare pred prenapljenjem in menijo, da
poveljni jezik ne bo spremenjen; toda, ako
bi Hrvati sedaj ne pojasnili svojega stališča,
bi olajšali stališče Madjarom, in to se pa ne
sme zgoditi!

Rešitev balkanskega vprašanja.

»Reiebspost« prinaša od odlične strani
sledede podatke o rešitvi balkanskega vpra-
šanja: »Sedanji vladarski obiski na Dunaju
pomenijo važno odločitev o balkanskem vpra-
šanju in razširjenju dogovora Goluchow-
skega z Lambsdorffom daleč čez
sedanji obseg. Vseled te pogodbe naj počiva
balkansko vprašanje še dalje
časa — morda celo še 10 let. Ob-
ravnave se bodo vršile v smislu dosedanjih
dogovorov med Rusijo in Avstrijo, t. j. vzdr-
ževanje sedanjega stanja na Balkanu. Vlasti
si bodo pri porti zagotovile izvršitev reform,
priznavaje, da je za reforme v turški državi
treba več časa.

Na vmešavanje oborožene sile od ka-
tere koli strani, se v dogovoru ne bo oziralo.
Ob istem času se bodo vršili dogovori z
Bolgarijo. Ker ima Srbija sedaj dovolj po-
voda, da si zopet pridobi zaupanje velesil,
ni misliti, da bi Srbija kakorkoli motila, tako
da je upanje upravičeno, da se bo posredilo
zadržati Bulgarijo od igre »rouge-et noir«.
Dunajske konference se bodo za slučaj, da
bo knez Ferdinand ustrezal pričako-
vanju, zažele pečati z mišljjo, da se neha
bolgarsko suverensko razmerje do Turčije.
Povišanje kneževine v kraljestvo bo nagrada,
ki jo bo dobila Bolgarija za to, da je potla-
čila makedonsko gibanje. Na ta način sku-
šajo dunajske konference doseči, da bodo
balkanske homatije nehale biti nevarne in
da bodo postale pod mednarodnim nadzor-
stvom le notranja zadeva Turčije.

Ta načrt je vse obsodbe vreden! Tisoči
in tisoči kristijanov trpe vsak dan in umi-
rajo v robstvu; vlasti naj pa v svojem diplo-
matičnem egoizmu čakajo še deset let in
gledajo to za Evropo škandalozno početje
Turčije. Evropska diplomacija je menda res
izgubila vsako smisel za človekoljubnost in
ima pred svojimi očmi le zgolj koristno-
lovstvo. Taka diplomacija ni sposobna rešiti
vprašanja, ki čaka na rešitev že 500 let, ni
zmožna rešiti balkanskega vprašanja, ter ga
tudi — noče.

Potovanje ruskega carja.

Iz Rima poročajo: Urnik dvornega vlaka
ni še določen. Car pride v Italijo čez Alo-
sli pa Pontebo, Do italijanske meje se bo
car vozil v avstrijskem dvornem vlaku, po-
tem pa v kraljevem. Grof Gianotti je že
prejel iz Petrograda vsa imena častnikov
in dvornih dostojanstvenikov, ki bodo carja
spremljali. Na ruskem poslanstvu so že
prideli z delom, da okrasijo veliko dvorano
za vsprejem carja.

Razni listi poročajo, da se Rusija ne
zanaša preveč na laške policiate, zato je po-
slala že sedaj v Rim ruske. Spremljalo bo
carja baje tudi 30 kozakov.

Položaj na Srbskem.

Rusija je kralju Petru obrnila hrbet in
to je dovolj za slovanske politike in tudi za
slovansko časopisje. Poroča se, da je ruski
car res dobil od kralja Petra pismo, o ka-
terem smo poročali, a da se ni oziral na
Petrovo prošnjo in se ne bo toliko časa,
dokler kralj Peter ne kaznuje morilcev
kralja Aleksandra. To se pa dolgo časa ne
zgodi, ker so gospodje položaja morilci
kralja Aleksandra, ne pa kralj Peter. Radi
tega je moral kralj Peter tudi svoj napove-
dani obisk v Petrograd odložiti.

Stražo na meji je vlada poostrila. Po-
ročila iz Srbije bodo sedaj gotovo bolj redka.
Mnogo častnikov je že odšlo svoje časti
in šlo v inozemstvo. — V armadi je
vedno manj discipline. Mej častniki se je
vršilo mnogo krvavih tepežev. Moštvo pridno
— dezertira. Nek bataljon ni hotel defilirati
pred kraljem. Govori se, da bo vlada pro-
glasila preki sod. V inozemskem časopisju
vlada vse dementira.

Iz brzojavk.

Rim. General Pistoia je odpotoval proti
Dunaju, da se zahvali avstrijskemu cesarju
v imenu laškega kralja, ker je odposlal av-
strijski cesar v Trevizo, kjer je bil laški
kralj, vojaško deputacijo.

Rim. Republikanci so sklenili, da se
udeležé vsake demonstracije proti ruskemu
carju.

Pešt. »Pesti Naplo« priobčuje dolg
članek, pisan od urednika »Mali Journal« iz
Belgrada, v katerem pravi: »Ni treba, da
bi povdarjal, da sedanji zarotniki na Srb-
skem niso rabili svojega denarja, ker ga ni-
majo. V vsej tej zaroti je zamotano avstrij-
sko in turško poslanstvo; zlasti pa zadnje,
ker bi rado videlo na srbskem prestolu Mi-
lanovega nezakonskega sina«.

Budimpešt. Iz Temešvara se po-
roča, da se je pri ondnotnem vojaškem po-
veljstvu oglasilo 12 vojaških novincev za
prostovoljni vstop med vojake. Pripovedovali
so, da je med nemškimi prebivalstvom v
Banatu agitacija za demonstrativni prostovo-
ljni vstop vojaških novincev pod orožje.
V Ostrogonu se je oglasilo 66 vojaških no-
vincev za prostovoljni vstop.

London. V angleškem ministrstvu
se je doslego sporazumljenje. Minister za ko-
lonije, Chamberlain, bo spremenil svoje pred-
loge v toliko, da bodo v sporazumu z Bal-
fourjem, in bo pustil pasti vse predloge, ki
so merili na večje obdačenje živil in suro-
vin. Na Chamberlaina so jako vplivale de-
monstracije delavcev. (O tej zadevi smo pred
dnevi priobčili članek, došel nam od prijat-
telja iz Londona. Op uredništva).

Pariz. Poslanec Jaures pripoveduje v
»Petite republicque«, da je iz zanesljivega
vira izvedel, da je vojna uprava sklenila po-
slati v Marokko ekspedicije. Sedaj se vrše
posvetovanja o načrtu protektorata. Toza-
devna vojna bi potrebovala 200.000 vojakov in
100 milijonov frankov ter bi trajala več let.
Vojna uprava izdeluje svoj načrt, ne da bi
vprašala parlament. Jaures pravi, da je nje-
gova dolžnost opozoriti zbornico na to na-
mero vojne uprave.

Trident. Oblast je izlet tukajšnjega
kolesarskega društva v Italijo iz polit. ozirov
prepovedala.

Dunaj. »Zeit« javlja, da se delajo za
sprejem nemškega cesarja na Dunaju veli-
kanske priprave, da se tako pokaže, »da bo
zveza mej Nemčijo in Avstrijo tudi v bo-
dočnosti neomajana«.

Rim. Listi poročajo, da bo Pij X. v
prihodnjem konzistoriju imel velevažen go-
vor, v katerem bo razložil svoja nazore o
vodstvu cerkve.

Brno. Volitev župana v Lipniku se
ni mogla vršiti radi češke obstrukcije.

Lvev. Načelnik poljskega kluba vitez
Jaworski bo sklical v Lvov sestanek poljskih
državnih in deželnihi poslancev. Na dnevnem
redu bo pogovor o političnem položaju in o
stališču poljskega državnozbornskega kluba.
Posvetovanja bodo zaupna.

Wels. Na nekem shodu je dejal po-
slanec Hofer, da nagodba z Ogrsko ni
vsprejemljiva in je zahteval gospodarsko lo-
čitev od Ogrske. Nadalje je izjavil, da bodo
Nemci nastopili s skrajnimi
sredstvi, ako bo vlada hotela dati Slo-
vanom kake koncesije.

Iz vipavske doline.

Zadnji čas smo imeli hudo sušo in ne-
znošno vročino. Navadno je bilo opoldan v
senci + 24° R. Včeraj smo dobili hvala
Bogu nekoliko dežja, a vendar še mnogo
premalo za našo razsušeno zemljo. Tudi za
trto bi bilo jako dobro še nekoliko dežja.
Če dobi trta sedaj še nekoliko mokrote in
nastopi potem lepo solčno vreme, bo groz-
dje kaj lepo zorelo in dobili bomo prav
dobro vinsko kapljico. Res bode pridelka

Dalje v prilogi.

dokaj manj, kakor je kazalo pomladi, ker so pogostne in nagle vremenske spremembe spomladi in v začetku poletja pridelok znatno zmanjšale. Bog daj, da bi bilo dobro vsaj to, da bodo ljudje svoj pridelok lahko prodali in da bodo kupci z blagom zadovoljni. Saj je naš kmet potreben, kajti vino je edini pridelok, katerega proda, da dobi potrebnega denarja za davke, pošle in druge stvari. Vse drugo, kar pridelava, porabi doma in veseli je, če mu zadostuje, da ni treba še kupovati. In koliko so stali zadnji čas našega ubozelega kmeta vinogradi, katere je moral, ko jih je uničila trna uš, vse znova obdelati in z ameriškimi posaditi. Koliko dela in stroškov je z obdelovanjem teh novih nasadov, ve le tisti, kdor sam skuša. Če vse to pomislimo, moramo pač iz srca želiti, da dobra kapljica poplača trud našega kmeta in mu nakloni kupcev, ki bodo s kupljenim blagom zadovoljni.

Marsikateri kupec in prijatelj vinske kapljice ne ve ceniti dobre naših vin in kar naglo izreče sodbo, češ, vipavsko vino ni dobro, je prepusto, zagatno. Res so imela vipavska vina prejšnje čase nekak zagaten okus. A zadnji čas se je temu odpomoglo, ker so vinogradniki v večini jeli prirejati vina po francoskem načinu. In vina na ta način pripravljena, so jako okusna, ljubka in mila. Kdor jih pokusi, mu ugajajo in pravi: to je pa vse kaj drugega kot nekdanji vipavec. Marsikateri vinogradnik se je s početka branil prirejati vina po tem načinu, ker se je bal, da taka vina ne bodo stahovitna. Pa skušnja, ki je pokazala, da so ta vina še stahovitnejša in da ljudem mnogo bolj ugajajo, jih je zmodrila, da so se v večini poprijeli tega novega načina.

K temu, da so naša vina dobila svoje zasluženno priznanje pri raznih odjemalcih, je posebno pripomoglo naše vipavsko kmetijsko društvo, ki vsako leto ob trgatvi pokupi od kmetovalcev mnogo grozdja in pod skrbnim nadzorstvom napravi dobro kapljico, katero na blizu in daleč razpošilja naročnikom, bi so navadno, kakor se sliši, z blagom prav zadovoljni. To društvo zida sedaj novo jako praktično urejeno vinsko klet in ima že tudi lepe lastne nasade. Tako toraj Vipavec napreduje v gospodarskem ozirju.

Pa tudi v političnem ozirju se gibljemo in napredujemo. Zlasti zadnji čas se kaže, da liberalcem vedno bolj zmanjkuje tal. Zato pa tudi nekako krčevito drže v rokah svoje trdnjave in odlašajo z občinskimi volitvami kar najdalje mogoče, boječ se, da ne bi prekmalu izgubili s povrva. Sem ter tje skušajo tudi dati še zadnja znamenja življenja in ob jednem ohraniti in rešiti svojo posest s tem, da imenujejo častne občane in sicer v tolikem številu, kolikor mislijo, da bi jim utegnili primanjkovati glasov pri volitvah. Seveda je to njih zadnji pripomoček in še to se jim vselej ne posreči.

Mi pa z veseljem upanjem zremo v bodočnost in prepričani smo, ko bo porušena zadnja liberalna trdnjava v naši lepi dolini, da potem zasijejo našemu ljudstvu lepši dnevi. I. a.

Velike povodnji in viharji.

Iz Beljaka nam pišejo: V sled velikega deževja je Drava tako narasla, da je preplavila velik del mesta. V ponedeljek zjutraj ob 6. se je že dotikala prvih hiš. Po sredi vode pa je plavalo velikansko lesa, desk in celi mostovi. Od 6. ure zjutraj do 11. dopoldne pa je tako narasla, da je preplavila celi spodnji del mesta. Na glavnem trgu so se morali postaviti zasilni mostovi. V spodnjem delu mesta so se vozili v čolnih. Veliko škodo imajo razni trgovci in obrtniki, ker imajo v spodnjih prostorih polno vode. Peravsko predmestje je vse v vodi. Promet se vrši s čolni. Ker še vedno dežuje, voda le počasi pada. Železniški promet na Tirolsko po južni železnici in na državni proti Trbižu je od Beljaka naprej deloma ustavljen. Ljudje se vsled dežja bojijo še druge katastrofe ter si še vedno ne upajo nazaj v hiše, iz katerih so v ponedeljek zbežali.

Iz Žabnice se nam poroča: Od Trbiža do Pontebe je vse preplavljeno. Promet ustavljen, železniška proga je na 29 krajih pretrgana. V Žabnici je 4 hiše skoro do strehe zasulo, na polju pa vse uničilo. Ukve so skoro zginile s površja, 12 hiš je deloma odneslo, deloma zasulo, in kakor se sliši, pogrešajo 3 osebe. Polovico pokopališča je odneslo, cerkev so vojaki z velikim trudom rešili. Polovico župnišča je odneslo, polovico ga je pa zasutega. Ljudje so popolnoma zbegani. Rešili niso ničesar! V Lipalji vasi je odneslo 6 hiš. V Pontebi je zasulo predor. Promet na progi Trbiž-Ponteba je ustavljen. Tudi na sv. Višarjih je napravil vihar veliko škodo, odkrilo je dve hiše, in izruvalo brezštevilo dreves.

Iz Vuhreda nam poročajo: Dne 15. sept. popoldne po 4. uri se je vsled silno narasle Drave na sredini porušil pred par leti postavljeni most ter so deroči valovi odnesli

tudi križ na sredi mosta. Porušeno lesovje je seboj potegnilo železno cev, po kateri je bila iz Vuhreda napeljana elektrika za razsvetljavo bližnjega trga Marenberg, ter je vse skupaj odplavalo proti Mariboru.

Iz Celovca, 16. sept.: Promet med Gorenjo Belo in Malnicami je popolnoma ustavljen, ker je voda odnesla vse mostove. V neki dolini je voda odnesla gozdarsko hišo, gozdarjeva rodbina je izginila v valovih. Povodenj presega ono l. 1851.

Velikovec, 16. sept.: Drava pada, promet je zopet odprt. Najvišja je bila Drava 44 m., danes je visoka 33 m.

Solinograd, 16. sept.: V občini Mühr je voda odnesla pet hiš. Državni poslanec Haider je dobil brzojavko: »Ako ne pride takoj vojaška pomoč, je kraj zgubljen«. Mnogo turistov se je v sled viharja in nalivov ponesrečilo. V Niedersailu je po vodi priplavalo mrtvo truplo nekega turista. V njegovem žepu so našli 276 K in vizitko na imo Alojzij Bacher. V Lendgasteinu je voda priplovila pet mrtvih trupel. Danes pada sneg. Na Turih je sneg pol metra visok.

Iz Maribora 16. sept.: Potrjuje se vest, da je dravski most v Marenbergu odnesla voda. Les, ki je zádel ob dravski most v Mariboru in ga podrl, je bil les marenberškega mostu. Na mariborskem dravskem mostu za pešce je bilo v usodnem trenutku štirinajst do dvajset oseb, kiso vse zginile v valovih.

Imena ponesrečenih oseb dosedaj še niso znana. Gotovo je le, da sta med njimi dva policaja, katerih imeni sem Vam večeraj sporočil.

Železno konstrukcijo tega podrtga mostu je zadržal veliki dravski most, ki je tudi v nevarnosti. S podrtim mostom za pešce je uničen tudi vodovod, ki je bil izpeljan preko tega mostu. Veliki most je zadržal tudi tramovje marenberškega mostu.

Ponesrečenih stražnik Lubša je bil oženjen in oče treh otrok, Feller ni bil oženjen. Veliki dravski most je za promet popolnoma zaprt. Z veliko težavo odstranjujejo tramovje podrtih mostov. Osebni promet mej obema deloma mesta oskrbuje južna železnica, ki vozi vsake pol ure z enim vlakom preko svojega mostu. Več stanovanj na levem bregu Drave so morali izprazniti. Nekaj spodnjih delov mesta je pod vodo. O ponesrečenih osehah ni nobenega sledu. Oblast prosi, naj ji občinstvo naznani, katere osebe pogreša. Ponesrečenega stražnika Lubšo so valovi gnali nekaj časa še živega seboj. Stražnik je kričal na pomoč — seve zaman.

Iz Žabnice se nam še poroča: Kanalska dolina od Trbiža do Pontablja je popolnoma zasuta! Žabnice in Ukve imajo velikansko škodo! — Potok Suhá v Žabnicah je zasul kakih 40 hiš do strehe. Do cerkve se ni moglo prvi dan. — Državna cesta je do dva metra pokrita s kamenjem. Filca v zgornji vasi je zasula žago poštarja Ehrlicha in celo vrsto hiš. V Ukvah je voda odnesla 8 hiš popolnoma, in vsaj 60 hiš je do strehe zakopanih v pesek in lužo. — Pokopališče je jako poškodovano in voda je odnesla več rakev. — V Ukvah je utonila ena žena, g. župnik je moral bežati v Ovčjo vas. — Od spodnje kanalske doline ne vemo nič gotovega! Postaja v Naborjetu je menda popolnoma zginila, v Lužinskih kopelih je oprava splavala po vodi! — Viaki gredo do Ukve; do Pontablja je menda proga železniška vsaj na 20 mestih pretrgana in utegne trajati cel mesec preden se popravi.

Vihar na Bovškem. Poročajo da je divjal po Bovškem v noči od nedelje na ponedeljek strašen vihar. Poškodovane so hiše, vihar je ruval drevesa, razkril je streho novega mlina gosp. Jos. Vulča, sploh so sledovi do žage. Le na poslopih je škoda več tisoč K. Upogi Bovčani! Prej požar, sedaj vihar!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. septembra.

Državni zbor sklican. Danes zjutraj smo dobili z Dunaja naslednjo brzojavko: Državni zbor bode sklican na 23. dan septembra. Zasedanje bode le kratko. Državni zbor se bode sedaj bavil le z vprašanjem glede vojaških novincev, ki so bili letos potrjeni. Vlada predloži premembo letos sklenjenega zakona, da bode mogoče tretjeletnike odpustiti. Ko državni zbor reši to vprašanje, bode deželni zbori nadaljevali svoje delo. — Ta ukrep osrednje vlade bode gotovo razveselil vojake tretjeletnike in njihove družine. To pa je tudi edina ustavna pot, ki vodi iz zagate. Obžalujemo le, da se merodajni krogi niso preje odločili za ta korak. Prepričani bi bili mnogo nevolje, ki ne pospešuje vojaške discipline.

Duhovniške vesti iz ljubljanske škofije. Župnijo Predoslje pri Kranju je dobil ondopni č. g. župnijski administrator Ignacij Zupanc, župnijo Velešovo je dobil č. g. Jožef Brešar, župnijski administrator v Sodražici, župnijo Gotenice pa č. g. Jožef Gliebe, kaplan v kočevski Reki.

Solske vesti. Deželni šolski svet je izrekel povodom nove šolske zgradbe v Zagorju ob Savi zahvalo načelniku ondodnega okrajnega šolskega sveta g. inženirju Ferd. Schüllerju in okr. šol. nadzorniku županu gosp. Rihardu Mihelčiču. — Učitelj g. Mihael Poklukar iz Hotiča je na lastno prošnjo prestavljen na ljudsko šolo v Št. Jakob na Savi. — Nadučitelj g. Feliks Nagu in njegova soproga učiteljica gospa Ivana Nagu sta prestavljena iz Vač v Orehek pri Novem Mestu. — Učiteljsko mesto na trirazrednici pri Sv. Križu pri Turjaku je dobila učiteljica gdč. Marija Tomc.

Desetletnica „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani se bo praznovala dne 10. in 11. oktobra t. l. po sledečem vsporodu: V soboto 10. oktobra »planinska veselica« v Sokolovi dvorani (godba, petje, predavanje in šaljivi prizor). Začetek veselice ob polu osmih zvečer. V nedeljo 11. oktobra ob 9 zjutraj seja osrednjega in podružničnih odborov; ob 11. uri slavnostni občni zbor; ob 1. uri popoldne obed. Natančni program so bo naznanil pozneje v »Planinskem Vestniku« in tudi v družih časnikih. Slavna društva se uljudno prosijo, da se ozirajo na ta dva dni in da ne prirede kake veselice ob istem času.

Izjava spodnještajerskih Slovencev. Odbor »Slovenskega društva« v Mariboru je v svoji seji 15. t. m. sklenil pozvati slovenske deželne poslance, naj spravijo v štajerskem deželnem zboru v razpravo pridržanje tretjeletnikov pod orožjem in naj proti temu najodločnejše protestirajo.

Nagla smrt. Včeraj so v Zagradšču pri Sostrem našli na njivi mrtvo Frančiško Strgar.

Duhovniki leskovaške dekanije imajo svoj shod »sodalitatis ss. Cordis« v ponedeljek 21. t. m. v Kostanjevici ob 10. uri. — Duhovniki semiške dekanije imajo enak shod dne 23. t. m. v Starem trgu pri Poljanah ob 1/2. 11. uri.

25letnico boja pri Livnu v Bosni bo naš domači pešpolk št. 17 praznoval prihodnje dni.

Vojaška vest. Iz vojaških krogov se poroča, da bo letos novemberski avancement jako maloštevilen. Le mej višjimi častniki bo nekoliko več imenovanj.

Efektna loterija. Podružnica kranjske kmetijske družbe v Lescah je dobila dovoljenje za efektno loterijo s 500 srečkami.

Umrli je včeraj v Slapih, starina Poljske župnije Andrej Košanec vg. Ribič v visoki starosti 90 let. Bil je dolgo vrsto let skoraj jedini ribič v okrajju ob Ljubljani in Savi, ki je vedel veliko pravi o blaženih časih, ko je še vsa trgovina šla iz Hrvaške po Savi in Ljubljani — v Ljubljano in so še sloveli Zalog in Slapi.

Trst je laški! Dne 15. t. m. so umrli v Trstu sledeči: Gergos, Postojna, Rojc, Pegan, Protman, Sudič, Vjvoda, Jelaška, Potrata, in v bolnišnici: Marconi, Cusiua, Sablič, Vidali, Kovacič, Bellini. — Lepo sicer ni, da imenujemo tu mrtve, a navedli smo ta imena, da pokažemo, kako je Trst laški. Gornja imena nam kažejo v jasni luči, da bo moral biti Trst naš tudi na zunaj.

„Los vom Apfel!“ Pretečeni teden so hodili po Dornbergu na Vipavskem nemški inženirji. Eden izmed njih zleze na jablano obirat jabolka. Pri pogledu na lepa jabolka se pa tako razvname, da začne kar na ves glas klicati: »Heil! Los von Rom!« A v tistem hipu, ko to izgovori, se mu ulomi veja, in »heilovec« pade kakor je dolg in širok na tla! Ko pričujoči to vidijo, se smejejo, eden pa zakliče: »Ne los von Rom«, ampak »Los vom Apfel!« Heil!

Laški veleizdajalci. O dijaškem shodu v Vidmu, katerega so se udeležili tudi mnogi laški dijaki iz Avstrije, se še poroča, da so poslali županu v Rim naslednjo brzojavko: »Dijaki z laških vseučilišč, danes pokrepani v močni Furlaniji v gorki narodni zvezi z neodrešenimi brati pošujajo v Večno mesto prijazen pozdrav v soglasju s predznakom, da bi mogel tretji Rim videti takoj združene tudi sinove Tridenta, Be-

neške Julije in Dalmacije«. Laški vladi je bilo početje dijakov v toliko odveč, da je pustila zvečer zasesti gledališče po močnem oddelku vojakov. Po gledališču je deževalo razgledniško Oberdankovo, ki je pred leti hotel umoriti našega cesarja. Peli so pesmi in ob Garibaldijevi himni je stalo vse občinstvo v gledališču. Le trije častniki se niso bili dvignili, a so jih hitro prisilili do tega. Potem so začeli kričati »abbasso l'Austria«, in to kričanje je bilo tako, da je stopil na oder vladni uradnik cavaliere Piazzetta ter povedal, da ne more dovoliti klicev, žalečih z Italijo vezano velevlad, da ustavi predstavo ter da se bo ravnal po zakonu. Molčali so za hip v gnjevu, ali potem so pričeli **strašno** klicati: Evviva Francesco Giuseppe!! — Že to, kar je tu povedano, je strašno. Podrobnejših podatkov niti treba ni. »Soča« nadalje tudi še poroča, da so upili tudi: »Abasso l'Austria« itd. Policija jih ni hotela slišati. Iz Vidma so šli tržaški in gorški pobalini v Čedad ob avstrijski meji. Tu so kupili oslička za 10 lir, prilepili mu veleizdajski napis, ki ga ne smemo objaviti, ter ubogo žival tako pretepali, da se je zgrudila polmrtva. Italijanska policija se je smejala groznemu prizoru. Naš list bi bil gotovo zaplenjen, ko bi vse opisali. Izvršili so avstrijskega kruha presite smrdokavre najzlobnejše hudodelstvo, za katero je v Avstriji določena večletna ječa. Radovedni smo, kaj store naši vladni krogi. Ako ti molče, morajo naši poslanci storiiti svojo dolžnost, da v pravi luči z dokazi pokažejo satansko zlobnost italijanske mladine v Trstu in Gorici. Tem zelencem je treba pošteno naviti ušesa!

Iz Hrvatske. V Splitu so bile velike demonstracije proti neki potujoči družbi madjarskih dijakov. Množica je demolirala ladijo, na kateri so se Madjari prepeljali, in je dijake nabila. Dijaki so morali bežati. — »Obzor« prinaša članek, v katerem priporoča, naj se hrvatski častnikarji v najbližnjem času sestanejo in ustanove svoje častnikarsko društvo. — Padeč Hedervaryjev raz mesta hrvatskega bana so ameriški Hrvatje proslavili s slovesnimi obhodi po mestih in z sijajnimi slavnostmi. — »Hrvatski Dom« bodo zgradili v Oseku. — Iz preiskovalnega zavora je izpuščen gosp. Albert Smodek, ki je predsedal radi dogodkov v Vukovaru tri mesece v preiskovalnem zaporu. — Shod v Vinkovcih je vlada prepovedala. — V Zagrebu se bo prihodnje leto vršil antropološki kongres. — Samobor dobi dve bateriji topničarjev. — Umrli je v Zagrebu hrvatska slikarica Hermina pl. Rukavina.

Z zidanjem „Narodnega doma“ v Trstu se sedaj pri tretjem nadstropju. K slovesni otvoritvi pridejo gotovo naši slovanski bratje od vseh krajev, ker je vsem na srečo slovanska bodočnost Trsta. Kako se veseli ves slovenski narod onega dneva in kako nestrpno ga pričakuje tržaški Slovenec!

Nova vojna ladija. Dne 4. oktobra izpušče v Trstu v morje novo vojno ladijo z imenom »Erzherzog Karl«. Slovesnost se prične ob 8. uri zjutraj. Kumovala bo nadvojvodinja Marija, soproga nadvojvode Rainerja. Z Dunaja poročajo, da pride tudi ministrski predsednik dr. pl. Körber.

Razpisano je mesto počunega odpravnika pri c. kr. poštnem uradu (III/5) v Dovjem proti pogodbi in kavciji 400 kron; letna plača je 500 kron, uradni pavšal 125 kron, letni pavšal za poštnega slugo 504 kron. Prošnje v teku štirih tednov na poštno in brzojavno vodstvo v Trstu.

Pozor! Iz ministrstva za notranje stvari smo prejeli nastopno svarilo: V kratkem utegnejo iskati delavcev za rudokope v Mehiki. V tem oziru pa je treba veliko previdnosti. Ponudbe naj se sprejmo, ako so popolnoma jasne, uradno potrjene in imajo potrebno varnost. Ministrstvo je pripravljeno, ako treba, dajati natančna pojasnila.

Avstrijska politika. V spodnji tržaški okolici mora plačati vsak vinogradnik od vsakega hektolitra vina 11 goldinarjev in 80 novčičev. To vino mu cenijo finančni organi, ko grozdje ni še niti zrelo, skoro jeden mesec pred trgatvijo. To svoto 11 gl. 80 nč. plačati mora tudi oni vinogradnik, ki ima potem vino za domačo rabo in ga ne proda. Če pa pripelje Italijan 1 hektoliter laškega vina v Trst ali spodnjo okolico, plača od tega hektolitra 3 gl. 80 nč., celih 8 gl. torej manj nego slovenski domačin. In ob takih razmerah naj bi se človek čudil, če vinogradniki že premišlujejo, ali bi se jim pod Italijo boljše ali slabše godilo? Toda tiho o tem, ker to je »avstrijska politika« iz »višjih ozirov!«

Južni železnici v spominski list. Iz Prevalj na Koroškem nam pišejo: Zares žaljivo je, kako nastopajo pri nas uradniki južne železnice nasproti slovenskim popotnikom. Nekoč sem prišel na kolodvor v Guštajnu. Nekaj mož zahteva vozni list v slovenskem jeziku: »Sinčaves-nazaj«.

A kakor bi ji stopil na kurje oko, zarohn blagajničarka: »Können Sie nicht deutsch? Auf der Bahn können wir nicht windisch!« — Nekaj podobnega se je prigodilo tudi v Prevaljah. Potnik zahteva slovenski vozni list: »Celovec retour«. Uradnik ga začuden pogleda in vpraša: »Wie? Potnik ponovi: »Celovec retour«. — »Das verstehe ich nicht«, se razvname uradnik. (Ali res ni tega razumel, ali samo ni hotel razumeti, tega ne vem.) — »Unsere Dienstsprache ist deutsch«. — »Pa postaje morate slovenski znati«, meni popotnik. »Ihretwegen werde ich nicht lernen«, bil je osoren odgovor. In pritrčila mu je to druga uradna oseba s svojim odurnim, zaničljivim krohotom. Tako nastopanje uradnikov južne železnice nasproti slovenskim popotnikom je zares nesramnost, skrajno žaljivo in mora vzbuditi pri vsakem Slovencu opravičeno ogorčenje in nevoljo. Ravno to nas pa mora tudi nagnjati in vspodbujati, da bodemo za naprej tembolj odločno zahtevali pravice našemu slovenskemu jeziku tam, kjer se sprejema naš slovenski denar, in to velja tudi za južno železnico. Nemarnost je, da njeni uradniki v čisto slovenskih krajih še glavnih postaj slovenski ne znajo; brezobzirni Madjari, hočemo nastopiti mi kot odločni Hrvatje in z vso odločnostjo zahtevati, da se tudi na železnici upošteva naš slovenski jezik. Nemška ošabnost presega pri nas res že vse meje.

Olepišava Novega Mesta vrlo napreduje. Na sv. Florijana trgu so posekali že precej oslabela drevesa in bodo trg lepo zravljali. Bo jako pripraven prostor za kako tržišče. Kanal »mej vrti« proti Krki je dogotovljen, gradi se sedaj kanal po »cerkvenih ulicah«. Ko bo dodelan, se bodo ulice lepo nasule. Hiša g. Jaka za poleg čitalnice je že precej dogotovljena, kazi samo tisto malo »poslopje« poleg hiše, katero pa, kakor čujemo, ni bilo za nobeno ceno na prodaj. — Zago, kjo ima gosp. Seidl v najemu, namerava oskrbniti s Ruperdvrha temeljito popraviti in prenoviti ter bolje porabiti vodno moč za nov dinamostroj, ki bi gonil vse druge stroje.

Iz Boštana 12. septem. Včeraj je odšel od nas naš izvanredno marljiv g. kapelan Ivan Erjavec in nastopil svojo službo v Šmartnem pri Litiji. Žal nam je za gospodom zelo, pred. knezoškofijstvo pa nas je hotelo odkodovati, zato nam je poslalo vraga g. M. Pečariča za duhovnega pomočnika. Hvala lepa! — Odšel je odtod te počitnice tudi neki sedmošolec ljubljanske gimnazija. Imena danes še ne imenujemo, želimo pa, da se ne vrne več v te kraje. — Odšel pa še vedno ni naš g. nadučitelj. Bahal se je po »Narodu«, da je voljen častnim občanom boštanskim »kot mnogozasluzen nadučitelj«, in da ima velike za sluge za nove vinograde. Zapisnik dotične občinske seje ne omenja nikakih »mnogih nadučiteljskih zaslug itd.«, g. šolski nadzornik se je moral tej samohvali tudi pošteno smejeti. Umevno je torej, da je pet moč glasovalo zoper to, da se voli častnim občanom, sedem »prijateljev« je glasovalo zanj, a zgodilo se je, da sta dva odbornika uročila pritožbo zoper sklepe dotične seje. G. nadučitelj ima res toliko zaslug pri nas, da je skrajni čas, da nas zapusti in naj osrečuje še druge kraje. K nam pa naj pride učitelj, ki bo delal v šoli, ki ne bo uporabljal šolskih učencev mej šolskim poukom za druga dela, ki ne bo otrok zmerjal in nad njimi kričal, kot korporal nad rekruti, ki ne bo delal razdrah itd.

Zalostna vinska letina bo letos. Vihar je mnoge vinograde na Štajerskem, Goriškem in Nižje Avstrijskem popolnoma opustošil. Suša je pa že prej povzročila da v Istri ni bilo pričakovati mnogo vina.

Za Krško je dovolil deželni odbor, da se ondodna ljudska dekliška 4razrednica razširi na 5 razredov.

Pri Piranu v Istri se je odtrgala skala na nekem hribu. Z vso silo je priletela na pot, po kateri so se vračale ravno domače mlekarice iz mesta. Nesreča je hotela, da je skala zadela kmetico Marijo Hrvatini iz Kort, mater štirih otrok. Skala je ubožico podrla na tla. Na klic njenih tovarišic pritekli so delavci iz bližnje tovarne in jo prenesli skoraj mrtvo v piransko bolnico. Njeno stanje je pa brezupno. Ta nesreča je ljudstvo zelo vznemljila, ker so bile oblasti večkrat opozorjene na nevarnost, ki je pretela že dalje časa.

Samomor v Trstu. Marija Dodorico-Fagnon ločila se je pred 14 dnevi od svojega moža in šla je stanovat drugam. Pa kmalu se je skesala in hotela se je vrniti k možu. Ta pa je ni hotel. To jo je gnalo v smrt. Predvčeršnjim je spila množino karbolne kisline. Zdravnik ji je izpral želodec in jo je dal prenesti v bolnico, toda zaman; čez dve uri je izdahnila.

Toplice na Dol. Dne 11. t. m. nas je zapustil g. Peter Janec, ki

je tri leta pri nas z veliko gorečnostjo splojeval svoje dolžnosti kot kapelan in katehet ter dosegel obilnih uspehov. Prevzvišeni g. knezoškof so mu ob vizitaciji dne 5. julija izrekli zaslužno priznanje za nenavadno vspešno delovanje v šoli. Vedel si je pridobiti srca šolske mladine in faranov sploh. Želimo mu vsega blagoslova na novi službi v Beli Krajini.

Ogenj. Goreti je začelo dne 15. t. m. v papirnici gosp. Lahovnika na Prevaljih. Vžgal se je papir v sušilnici. Le nagli pomoči se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil. Skode je okoli 400 K.

Začetek novega šolskega leta v Krškem bo radi popravil pri šolskem poslopju še le v ponedeljek, 28. t. m.

Upozorujemo p. n. čitatelje na oglas »Kapljice sv. Marka« Gradaka ljekarna v Zagrebu. Te priporočamo.

Gospodnje, pozor! Velika priljubljenost Kathreinerjeve Kaeippove sladne kave, ki se je že leta in leta izborno obnesla povsod, provzročuje vedno nove, manj vredne posnemke. Da se jih obranite in se izognete škodi, zahtevajte vedno le »pristno« Kathreinerjevo kavo in si pri nakupovanju natanko ogledajte vsak zavoj, ali sta na njem slika župnika Kaeippa kot varstvena znamka in ime Kathreiner.

Ljubljanske novice.

»Rückensteifer Deutscher« pride v Ljubljano. Minoli teden v četrtek se je vršila v Mariboru odhodnica nekega Karla Glasera, kateri pride kot poslovodja k trvdki Grobelnik v Ljubljano. Seveda je bila odhodnica spojena z velikanskim krokanjem! Odišlega je neki govornik pomiloval, da odide na težko mesto, polno nacionalnega nasprotstva. Klical je boga Votana na pomoč, naj mu pomaga, da bi krepko vstrajal. Ginja se je zahvalil novi ljubljanski Nemeč Glaser za te prisrčne nemške besede ter je izjavil, da je dovolj »rückensteif«, da bo tudi v Ljubljani kakor v Mariboru zvest pristaš svojega nemškega naroda. Ali ste, gospod Glaser, ako se spomnite na otroška leta, mogoče druge narodnosti? Slovenski trgovski pomočniki morajo na tuje, nemški pa se vabijo v Ljubljano, da pomnožijo nemški življenj! Mestu pa častitamo na tej pridobitvi. Le tako naprej! Ljubljanske trvdke naj sprejemajo nemške pomočnike in bela Ljubljana bo kmalu črnorudeče-rumena!

Kdo je kriv, da se polnijo »Schulvereinske šole v Ljubljani? V ljubljanske šole je mestni šolski svet prepovedal vzeti otroke, ki niso iz mesta okolice; ker pa v okolici ni šol z zadostnimi razredi, nekateri uradniki in uslužbenci raznih podjetij, ki stanujejo v okolici, pošiljajo svoje slovenske otroke v »Schulvereinske« šole, kjer jih radostno sprejmo. Tu naj bi slovenski šolski krogi premišljevali, kako zajeziti »Schulvereinske« vspehe.

Vprašanje na pošto upravo. Dobili smo naslednje pismo: »Slavna poštna uprava naj blagovodi občinstvu pojasniti, katera korespondenca je hitrejša pismena ali brzojavna?« — Sedaj ima besedo poštna uprava!

Talija za rešitev življenja. Deželna vlada je dovolila učencu Jožetu Jenku, Trnevski pristan šte. 28, talijo v znesku 52 K 50 v., ker je rešil iz vode 6 in pol letno Marijo Samotočan.

Lastavice se niso vse odletele. Nekateri prerokujejo raditega mlo jesen.

Cene medu so 14. t. m. tu zbrani čebelarji za tekoče leto določili na 64 vin. za kg.

Obraznava proti županu Hribarju, katerega tožijo tukajšnji častniki, je preložen na nedoločeni čas.

Občni zbor društva odvetniških in notarskih uradnikov v Ljubljani se vrši dne 1. okt. t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih restavracije g. Mraka »Pri Levu«, Marije Terzijeje cesta. Dnevni red: 1. Poročilo tajnika in blagajnika. 2. Nasveti radi premitve osrednjega odbora iz Celja v Ljubljano. 3. Splošni nasveti. — K obilni udeležbi vabi odbor.

V Gruberjev kanal je včeraj hotela skočiti neka M. J. Mati jo je še o pravem času zadržala.

Električni voz ustavi. Včeraj se je po Zaloški cesti peljal posestnik Fajdiga iz Most, zahteval je naj mu se umakne tramvaj ker se mu pa ta ni mogel umakniti, Fajdiga pa tudi ni hotel iti s tira, se je električni voz moral ustaviti.

Nesreča na električni železnici. Včeraj popoldne je skočil 7 letni deček Rudolf Korbar ravno pred prihajajočim tramvajem na Dolenjski cesti preko tira. Voz ga je zagrabil in vlekel 2 metra pred seboj. Dr. Ilner je na glavi in nogah poškodovanega dečka obvezal, potem so pa dečka prepeljali v dež. bolnico.

Aretirani brivski pomočnik. J. Urbana, brivskega pomočnika pri gospodu Gjudu, so aretirali, ker ga dolže, da je svojemu gospo-

darju iz zaprte miznice vzel nad 100 kron, katere je potem v družbi svojih tovarišev zaigral. Urban je tatvino že priznal.

Izkaz društva »Merkur«. Posredovalni odsek slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani naznanja: Proste službe: 1 kontorist, 1 potnik, 2 pomočnika manufakturne stroke, 3 pomočniki špecerijske in železniške stroke, 4 pom. mešane stroke, 3 učenci. — Službe iščejo: 7 kontoristov oziroma kontoristinj, 7 pomočnikov špecerijske stroke, 7 pomočnikov manufakturne stroke, 4 pomočniki železniške oziroma špecerijske stroke, 10 pomočnikov mešane stroke, dva pomočnika galanterijske stroke, 3 blagajničarke, 1 prodajalka, 2 učenci.

Prihodnja javna vinska pokušnja v tukajšnji deželni vinski kleti pod kavarno »Evropa« bo v soboto, dne 19. t. m. od 7. do 10. ure zvečer. Iz hišnorednih ozirov se klet zape točno ob 10. uri, kar naj cenjeni posestniki blagovolijo vpoštevati.

Koncert pri Auru. Danes koncertuje društvena godba pri Auru. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 v.

Pri volitvi v davčno komisijo so bili tudi danes iz IV. razreda voljeni kandidati obrtne zveze. Volivcev je prišlo le 37.

Vstaja na Balkanu.

Najnovejša nota bolgarske vlade na velevlasti grozi, da bo Bolgarija prisiljena ukreniti naredb, ako Turčija ne oddalji svojih čet od bolgarske meje. Ker je pa to vsled položaja onkraj meje skoraj izključeno in Turčija vedno več čet pošilja na bolgarsko mejo, se samo ob sebi razume, da je Bolgarija prisiljena pripraviti se za vojno. Velevlasti so sklenile, skupno posvariti bolgarsko vlado pred takim korakom; toda to bo najbrže brez vspeha. Stvari so se zadnji čas tako spremenile, da se vsak del opravičeno boji, da bo drugi poprej udaril. Turčija Bolgariji noče pustiti časa, da bi spopolnila svoje priprave. Knez Ferdinand se je nenadoma vrnil v Sofijo. Njegov povratek je zelo spremenil situacijo. Važne odločitve je pričakovati in skoro gotovo se je knez zaradi tega vrnil v Sofijo, ker hoče ustredi volji ljudstva in začeti vojno s Turčijo. Ne smemo biti presenečeni, ako pride do vojne brez napovedi.

Bolgarska vlada je postavila na mejo 15.000 mož, da brani vstašem prehod črez mejo.

V vilajetu Monastir trajajo grozodejstva še naprej. Aktivne čete in bašibozuki požigajo in more, kamor pridejo. Po sklepih berlinskega kongresa bi Turčija niti ne smela porabljati bašibozukov. Neki angleški častnik, ki je poprejšnji teden jahal iz Ohride v Monastir, pravi, da je sicer tako živahna okolica kakor izumrla; tudi je videl cele množine odrezanih človeških glav. Glavni poveljnik monastirski, Nassier-paša, je dejal konzulum: »imeli smo vstajo, ki bo gotovo zadnja na tem ozemlju«. Da bi bila res zadnja! Da bi je ne bilo več treba!

Tuji konzuli zamorejo le pod varstvom močne vojaške eskorte zapuščati svoje konzulate. — Dopisnik »Daily Mail« se je v Sofiji razgovarjal z dr. Tatarčevim in z bratom znanega voditelja Sarafova. Oba sta trdila, da je od Srbije odvisno, ali pride do vojne ali ne. Dr. Tatarčev, voditelj takozvane »notranje organizacije«, je dejal, da se ista dogovarja s srbsko vlado in da je bolgarski vojni minister poslal ljudi v Makedonijo s poveljem, pridružiti se vstašem in o vstaji poročati. Sarafovov brat je šel še dalje in dejal, da bo Srbija pri najmanjšem izzivanju Staro Srbijo napadla in zasedla Skoplje.

9. t. m. je prišlo 40 vatašev, oboroženih s puškami in preskrbljenih z denarjem, v Niš. Ruski konzul v Nišu se je napotil k njim in jih izpraševal. Povedali so mu, da prihajajo iz Belgrada, kjer so jih preskrbeli z orožjem. To je konzul oficijelno sporočil svoji vladi. Četo prostovoljcev so skrivoma pripeljali v Vransko Banjo ob turško-srbski meji. Četa je poslala ogleduhe na mejo, toda ti so sporočili, da ni nevarnosti. Ko je pa četa hotela odriniti čez mejo, je zadela ob močno turško stražo. Razvnel se je boj, v katerem se je morala četa vrniti nazaj v Vransko Banjo.

V Sofijo prihaja vest, da se vrši v Kirkkilise grozovito klanje kristijanov. — Pri »velikem referendarju« v Carigradu je bila hišna preiskava, ker ga sumijo, da je zasnoval proti sultanu zaroto. Celo zadevo skrivajo. — V ponedeljek po noči so skušali trije ljudje razdreti plinovo cev z namenom, provzročiti eksplozijo. Namen se jim ni posrečil.

Albanski redifi se že vračajo domov. Vlak, ki jih vozi, se le malo ustavlja, da se preprečijo izgredi. — V zadnjih dneh so aretirali mnogo Bolgarov, katere hočejo po odgonu spraviti v domovino. — Ekumenski patrijarhat je podal sultanu spomenico o položaju v Makedoniji, v kateri priporoča, naj vlada omeji delokrog bolgarskih eparhij in podpira delovanje grških eparhij; na ta na-

čin, upa, da se bo omejilo gibanje. — Razburjenje med mohamedanskim prebivalstvom raste. Vzrok temu je prihod francoskega brodojva in postopanje Amerikancev.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Nepoštena pestunja. Polona Avšič je služila pri gostilničarki Franciški Štepic v Ljubljani in, čeravno šele 14 let stara, bi se bila rada lepitičila. Kakor sama priznava, je vzela svoji gospodnji zlato zapestnico in bluzo, sestri gospodnje pa ženski klobuk. Kaznovana je bila s 3 tedni težke ječe. — Dva nasprotnika policijske ure sta 19 let stari Jože Mlinar in 18letni Janez Mihevec. Ponoči okoli pol 2. ure se je zglasil občinski redar v gostilni Marije Jesenove na Vrhniki ter je navzoče goste opozoril, naj zapuste gostilno, ker je že policijska ura prešla. Jože Mlinar mu je odgovoril, da lahko ostanejo v gostilni, kolikor časa hočejo, pograbil redarja, in ker sta oba padla, ga je tiščal ob tla. Mihevec mu je pa med tem vzel sabljo iz nožnice in oboje prelomil; obsojena sta na 3 tedne ječe. — **Žganje mu je dišalo.** Matija Smuk s Hriba je služil v Ljubljani na Karolinski zemlji pri gostilničarki Emiliji Popp za hlapca. V zaklenjeni kleti je bila steklenica slivovke in ta se mu je tako priljubila, da jo je hodil večkrat pokušat in jo res 4 steklenice izpraznil. Sodni dvor ga je obsodil na 6 tednov težke ječe.

Izpred celjskega porotnega sodišča. Pri vasovanju so se 12. julija 1902. stepli v Savodnjah fantje. Tomaž Podgriznik je Filipa Ramšaka tako udaril, da je Ramšak dobil težko smrtnonevarno telesno poškodbo. Tomaž Podgriznik je bil pred celjskimi porotniki obsojen na tri leta težke ječe. — Dne 29. junija so se stepli fantje pred Hodeševo gostilno v Curnovecu. 26letni Vincenc Zupančič je tako nevarno z nožem ranil Martina Verstovška, da je Verstovšek skoro na to umrl. Zupančič je bil obsojen na 6 let težke ječe.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Poneverjenje? Liberalni listi poročajo, da je za ustanovitev župnije v Sobieslavu na Češkem nabrani denar 40.000 K poneverjen. Značilno je, da listi ne povedo, kdo je denar poneveril. — **Vlada preklicuje.** Sedaj vlada odločno zanikuje vest, da bi se pri 18. polku honvedov v Sopronju sprijo 87 vojakov in da jih je 40 dezertiralo. Listi pa pravijo, da je vendar le vse res! — **Umrla je v Draždanah** znana agitatorica za nemško socialno demokracijo grofica Adela Oriola. — **Iz Marzilja** se poroča, da se stanje po kugi obolelih oseb boljša. — **Društvo za socialno politiko** zboruje v Hamburgu. Navzoči so samo »liberalni socialisti«, ki se sučejo okoli fraz in niso sposobni za delo. Iz Avstrije je navzoč dunajski pl. Philippovich. — **Svatje utonili.** V Szomboru je včeraj utonilo šest oseb nekega svatovskega spreveda. Prepeljali so se z vozovi preko vode. Sredi vode so pričeli svirati godci. Konji so se splašili in prevrnili en voz s svati v vodo. — **Cigani** so udri v Satoralya Ujhely v grad baronice Sennyey. Služabništvo jih je opazilo in streljalo. Več ciganov je ostalo mrtvih na mestu. — **Srečke.** Glavni dobitek Palfyjevih srečk z 84.000 K je dobila šte. 66.985; 8000 K dobi šte. 53.380; 4200 K dobi srečka 50.310. Glavni dobitek srbskih srečk 75.000 frankov je dobila serija 1434, št. 55; 2000 frankov dobi serija 2854, št. 84. — **Vsi težki vozovi** bodo odslej morali biti v Avstriji zaznamovani s številkami in z začetno črko onega kraja, v katerem stanuje njihov lastnik. Tako odredbo namerava izdati vlada. — **25 letnico**, odkar je poslanec v sočinograškem deželnem zboru, je te dni praznoval vli katoliški poslanec dr. Viktor pl. Fuchs. — **Mesto iz cinka.** V južni Afriki je nastalo novo mesto Bevia, ki je popolnoma sezidano iz cinka. Vse hiše, javna poslopja, hoteli, vojašnice in skladišča, vse je napravljeno iz cinkaste pločevine. To mesto so sezidali v 6 mesecih. — **Ota Rusija!** Prva dekliška gimnazija je bila pred kratkem otvorena v Sibiriji in sicer v Tomsku. — **Pred ognjem varno gledališče** so zgradili v Pittsburgu. Porabili niso pri zgradbi nič lesa. V oblačilnih sobah so nedavno nalašč zanetili ogenj, a zgodilo se gledališču ni nič.

Smodkin pepel kot zdravilo. Znano je, da je salmijakova kislina dobro sredstvo proti piku ose, čebele, škorpiona itd. Ker pa tega zdravila ni vedno pri roki, je dobro, ako pičeno mesto posipljemo s pepelom od smodke ali tobačnim pepelom. Na ta pepel kapnimo vode ali sploh kake tekočine ter s to mesoj nadržimo rano. Rana vsled tega niti ne bode niti ne oteče.

Defraudacije pri davkarjih so zasledili v Aradu. 45 letni davčni komisar Frano Kovacs v Liji je bil aretiran, ker se pri pregledovanju računov zasledili 30.000 kron primankljaja. Kovacs je že priznal, da je defraudiral 20.000 kron.

Morilčeva rodbina. Iz Rima-Szombot se poroča: Benjamin Kovacs in njegova sinova, ki so kradli leto in dan, so ukradli v neki vasi bogatemu kmetu dva konja in 230 K gotovega denarja. V gozdu pa so se pri delitvi denarja spili. Sina sta zahtevala od očeta, da se mora denar razdeliti, oče pa ju je tolažil z denarjem, ki ga bodo izkupili za konje. Eden sinov zagradi očetu denar in mu ga hoče iztrgati, a oče ga ustrelil. Vseled tega vzame drugi sin očetu orožje in ga ustrelil. Preobrne na to vse žepe očetu in bratu, vzame denar, odveže konje in gre z njimi domov. Kmalu na to so dobili trupla ustreljenih v gozdu in nekaj ur na to je bil tudi morilec prijel. Pri zaslišanju je povedal jako zanimive stvari.

Pohištvo angleškega kralja Eduarda sgorelo. Zadnji čas je v Londonu kaj mnogokrat gorelo; požarna bramba je morala biti vedno na nogah. Največ škoda je oženi napravil v skladišču znane trdke Maple. Sicer je došla takoj požarna bramba ter lokalizirala ogenj, a pohištva je le precej pogorelo in med tem tudi mnogo dragocene sobne opreme, ki jo je omenjena trdka izvršila za kralja Eduarda.

Izumitelj peči za kuhanje s petrolejem umrl. V starosti 86 let je umrl v New Yorku Karl Reichmann. Izumitelj peči za kuhanje s petrolejem. Reichmann je bil doma na Vestfalskem in je kot 17 letni deček prišel v Ameriko. Ondi si je kmalu pridobil ime na polju mehanike ter je pred 40 leti izumil peč za kuhanje s petrolejem.

Velikansko uro hočejo napraviti Amerikanci za svetovno razstavo v St. Louisu. Ura naj bi imela kovinski okov in bila zadosti velika, da bo omogočeno obiskovalcem iti v bišico ure ter kolokje samo opazovati. Njen premer bo 75 čevljev velik, visoka pa bo 40 čevljev. Vrtilno kolo bo tehtalo eno tona in pero bo dolgo 300 čevljev. Uro bo navila vsak dan ob gotovi uri para.

Zlato v Transvaalu. Iz Johannesburga brzojavljajo listom v London, da so izkopali v Transvaalu meseca avgusta za 1.115.325 lir sterlin zlata.

Za dostojno občevanje z moštvo je izdal laški vojni minister vsem častnikom in podčastnikom posebno naredbu. Do tega so ga pripravili mnogoštevilni samomori med vojaštvom. Tudi drugod bi take naredbe ne bile napačne.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 17. sept. Cesar je izdal naslednje povelje na armado: Vseled važnih državnih opravkov se nisem mogel udeležiti vaj 7. in 12. kora. Ker pa me je nadomeščal general konjice, nadvojvoda Franc Ferdinand, sem dobil natančna poročila o vajah, o katerih se je nadvojvoda v vsem oziru pohvalil. Pri vajah v Galiciji pa sem se sam prepričal o dobrem vodstvu, izvežbanosti in ustrajnosti vseh oddelkov. Čimbolj sem prepričan o potrebi, važnosti in udanosti vse svoje armade, tem bolj moram in hočem vzdrževati obstoječe in dobre naprave. Tisti, ki hočejo z enostranskimi zahtevami, nepoznajoč velikih nalog skupne armade za obe državni polovici, zrahjati močno njeno sestavo, naj vedo, da se nikdar ne od-povem pravicam, ki jih imam kot najvišji poveljnik. Krepka in enotna, kakor je, mora ostati moja armada, močna obramba avstro-ogrske države proti vsakemu sovražniku. Zvesta svoji prisegi bo-de moja armada izvrševala svojo resno dolžnost v duhu edinosti in skupnosti, ki spo-štuje vsako narodno posebnost in rešuje nasprotja, ker uporablja posebne prednosti vsacega naroda v blagor ve-like celote.

Dunaj, 17. septembra. Državni in deželni poslanec dr. Šusteršič je bil danes v avdijenci pri ministrskem predsedniku, katerega je prosil, naj vlada od izrednega državnega kredita primeren del dovoli poškodovancem po raznih uimah in nesrečah na Kranjskem.

Dr. plem. Körber je obljubil, da tudi Kranjska dobi primeren del.

Dunaj, 17. sept. Grof Khuen se je pripeljal na Dunaj. Cesarju predloži v avdijenci izdelan načrt, kako si on misli omogočiti delovanje ogrskega državnega zbora. Nekateri politiki menijo, da bo kriza v ponedeljek doživela odločilni trenotek.

Dunaj, 17. septembra. V državnem proračunu za leto 1904 je mnogo točk v naučnem proračunu črtanih.

Dunaj, 17. septembra. Krznarski pomočniki so pričeli stavkati. — Grozi tudi stavka krojačev pri konfekcionarjih.

Dunaj, 17. septembra. Cesar se je zjutraj ob četrta na 9. uro vrnil od orožnih vaj v Galiciji.

Dunaj, 17. septembra. Danes so se sešli tu v posvetovanje člani katoliškega nemškega centra v avstrijskem držav. zboru. Pogovor je bil o ogrski krizi in vojaških zadevah.

Dunaj, 17. sept. Občinski odbori, ki te dni pošiljajo resolucije vladi, naj se tretjeletniki odpuste, bodo sedaj zahtevo sklicanja drž. zbora opustili, ker je vlada že ugodila tej želji, pač pa je protest proti odredbi vojnega ministra še vedno nujen, kakor tudi ostale zahteve.

Maribor, 17. sept. Ključavničar Zeliška, ki je pri povodnji pal s stražnikom Ljubšo raz dravskega mostu, ni med mrtvimi. Posrečilo se je ga rešiti. Valovje ga je gnalo do Št. Petra, a deček se je držal za nek tram. Vesti, da je razun stražnika več oseb utonilo, se baje ne potrjujejo. Občinstvo zahteva strogo preiskavo, da se dožene, kdo je poleg povodnji še kriv, da se je most podrl. Magistrat je bil že opetovano opozorjen, da je most jako slab.

Budimpešta, 17. sept. Poulične demonstracije vseučilišnikov so se ponovile.

Budimpešta, 17. septembra. Dne 23. t. m. bo bivši ministrski predsednik baron Banffy razvil svoj politiški program na shodu v Velikem Varadinu. Listi trdijo, da bo po novih volitvah nastopil kot samostojen politiški voditelj.

Veliki Varadin, 17. sept. Tukajšnji pešpolk je dobil ukaz, da ne sme zapustiti vojašnice. Vojaška oblast hoče s tem prepričati, da bi vojaki povodom semnja ne prišli v dotiko s prebivalstvom.

Trst, 17. septembra. Namestništvo je prepovedalo laško šolo pri sv. Ivanu. Tržaški magistrat se seveda pritoži; a preje naj v mestu ustanovi slovenske šole za slovenske otroke, potem naj se pritožuje!

Rim, 17. sept. Izšel je nov list „La camiocia rossa“, ki zastopa Garibaldijeva načela. List je tiskan na kr-vavorudečem papirju.

Carigrad, 17. sept. Sem so došle vesti, da so bili v Jeruzalemu veliki nemiri proti ruskemu samostanu in da je več menihov umorjenih.

Petrograd, 17. septembra. Ruska vlada pripravlja nov zakon o delavskih nezgodah.

Po sklepu lista. Deželni zbor Kranjski

ima letos prvo sejo, kakor že znano, dne 22. septembra. Nato se zasedanje pretrga, ker boče od 23. do 29. sept. zboroval državni zbor. — Klub katoliško-narodnih deželnih poslancev ima v ponedeljek zvečer sejo.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu:
 Za pogorelce na Vačah in v Predgradu je poslal župni urad v Kovorju po 10 K. — Za Vače: Neime-novan 8 K, S. Ažman 1 K.
 Za pogorelce Podtabrom: Župni urad Jesenice 19-60 K, S. Ažman 1-40 K.
 Za pogorelce v Bovcu: S. Až-man 1 K.
 Zadijaško kuhinjo v Ljubljani v Kranju: G. Stefan Klun v Ljubljani po 5 kron.
 Za ljudski sklad so darovali gg.: V. Pfeifer 20 K, And Kalan 20 K, Ja-

nez Sajovic 5 K Fr Povše 10 K, dr. Šusteršič 20 K, Mib. Arko 5 K, Josip Siška 5 K Ktol. pol. društvo na Vrhniki 40 K, A. F 5 K
 Bog plačaj!

Umrl so:

8. septembra. Ivana Petrovič, paznikova hči, 11 mes., Tržaška cesta 24, Catarrh gastro intest. — Marija Grdadol ik. posestnikova hči, 2½ mcs., Karolinska zemlja 46, Catarrh. pastro intest.
 9. septembra. Karol Sirnik, posestnik, 63 let, Zabajk 6, Paralysis progressiva, Pyelocistitis.
 10. septembra. Peter Zupančič, delavec sin, 2 mes., Karolinska zemlja 16, Enteritis acuta, Paralysis cordis. — Ivan Hren, posestnik, 63 let, Kolezijske ulice 14, Cystitis hepatitis. — Jera Vidic, delavka, 34 let, Poljanska cesta 23, jetika.
 11. septembra. Alojzij Certalič, delavec sin, 3½ mes., cesta v mestni log 13, črevesni katar. — Anton Valent nčič, sedlarjev sin, 8 mes., Karolinska zemlja 18, Enteritis acuta, Paralysis cordis. — Ana Kupic, posestnikova žena, 6) let, Hlovica 13, Vitium cordis, Hydrops universalis.
 12. septembra. Jožefa Cesar, poštnega hlapca hči, 6½ mes., Carkevne ulice 19, Catarrh. gastro intestinalis. — Marija Herbst, gostija, 81 let, Rožne ulice 3, ostarelost
 V hiralnici:
 12. septembra. Ana Puher, vrvarjeva vdova, 84 let, ostarelost.
 13. septembra. Helena Žagar, kramarica, 72 let, Dementia secund. in ostarelost.
 14. septembra. Marijeta Črnič, usmiljenka, 35 let, jetika.
 V bolnišnici:
 7. septembra. Fran Planinšek, izvošček sin, 1 dan, življenjske slabosti.
 9. septembra. Marija Kette, mizarjeva žena, 25 let, črevesni katar.
 10. septembra. Andrej Smuk, delavec, 69 let, na-duba. — Fran Terkov, posestnikov sin, 24 let, Morbus Brightii. — Matja Poljanec, kurilec, 64 let, Gangraena senilis et Marasmus — Marija Jančar, delavka, 2½ let, jetika.
 11. septembra. Alojzija Juvan, nožarjeva žena, 43 let, Carcioma uteri. — Anton Gorše, kovač, 64 let, Gangraena pulm.
 12. septembra. Ana Dragatin, glasovirarja žena, 56 let, Pelvea peritonis chron. — Rajko Dežman, sobni slikar, 67 let, Fractura compt cerebri, Oedema pulm.
 14. septembra. Katarina Gorjanc, delavčeva žena, 25 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Čas opa-sovanja	Stanje baro-metra, v mm.	Tempe-ratura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
16. 9. zveč.	738,0	11,0	brezvetr.	jasno	
17. 7. zjutr.	738,8	9,4	sl. svzh.	megla	0,0
17. 2. popol.	738,2	17,4	sr. jvzh.	pol obl.	

Srednja večerajšnja temperatura 12,6°, normale 14,8°.

Dunajska borza

dne 16. septembra

Skupni državni dolg v notah	99 60
Skupni državni dolg v srebru	99 50
Avstrijska zlata renta 4%	119 40
Avstrijska kronska renta 4%	99 90
Avstrijska inv. renta 3½%	91—
Ogrska zlata renta 4%	117 95
Ogrska kronska renta 4%	96 65
Ogrska inv. renta 3½%	88 —
Avstro-ogrske bančne delnice	15 63
Kreditne delnice	640 50
London vista	239 25
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v	117 35
20 mark	23 48
20 frankov	19 64
Italijanski bankovci	95 10
C. kr cekini	11 34

Pijte vsak dan z vinom mlekom ko-njakom, sadnimi so-ki Rogaški tempelj vrecic in dosegli bote poleg okusa prijetno roče osveževalne pijače prednost edino die-tetiškega učinka, ki se pokaže v dobrem teku, lahki prebavi in urejenim odvajaju. 1009

Sprejme se spreten cerkovnik

za nadžupnijsko in dekanijsko cerkev v **Konjicah.** Plačilo po dogovoru. Prošnjiki naj se osebno oglasijo.
 Cerkevno predstojništvo nadžupnijske cerkve
 1222 2-1 v Konjicah.

Luskinasto-oklopna barva je uporabljiva za okrasje, preprečuje rjo, daje lep ko-vinasti lesk. Sosebno priporočljiva za prevlako pred-metov, kateri trpe vsled vremena, n. pr. mostovi, železne konstrukcije, konstrukcije pod vodami, vrtno ograje, strešice nad prodajalnici, shrambice za plinov zvončke, železne predmete sploh itd. Edina prodaja za Kranjsko pri trvdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice. — Vnanja naročila proti povzjetju.
 Vzroci na zahtevo zastoj. 524 4 12-1

Služba občinskega tajnika in organista

v Selah nad Borovljami
 se ima s **1. vinotokom t. l. popolniti.** — Prosilci, kateri so slovenskega in nemškega uradovanja zmožni ter dobri organisti, naj se osebno (s spričevali) predstavijo pred **1. vinotokom** pri podpisane-mu županstvu. Prednost imajo tisti, kateri zamorejo službo že s **1. vinotokom** nastopiti.

Županstvo Sele,
 dne 14. septembra 1903.
Florijan Olip, l. r.,
 župan.

Mejnarodna panorama
 Pogačarjev trg.
 Ta teden
Petersburg.

organista in cerkovnika

v Sodražici. Mesečna plača **40 K.** Po-stranskih zaslužkov okoli 100 K na leto. Oženjeni imajo prednost. Nastopi se 1. ok-tobra. Prošnje podpisane-mu uradu.

Župni urad v Sodražici,
 dne 16. septembra 1903.

Slava Jezusu.
 Pesmi na čast božjemu Izveličarju za mešan zbor, deloma z orgljami izdal
P. Hugolin Sattner
 ord. ff. min.
 Partitura in 4 glasovi 8 K, vsak na-daljni glas 50 vin.
 Naroča se: **franciškanski samostan, Ljubljana.**
 Čisti dobiček prejmo kuzošk. zavodi.
 1111 4

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice se uporabljajo za nctranje in zunanje bo-lezni
 Učinkujejo nedosegljivo in spasonozno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zbolšujejo pre-bavo. čistijo kri in čreva
 Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Ledijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico.
 Te kapljice so najboljša sredstvo proti boleznim na maternici in modromu ter raditoga ne bi smeje manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.
 Naročuje se edino in točno le pod naslovom: **Mestna lekarna, Zagreb, Gornji grad št. 25, poleg cerkve sv. Marka.**
 Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanaestorica se ne pošilja.
 — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na pošto:
1 ducat (12 stekl.) . . . 4 K | **5 ducatov (60 stekl.) . 17 K**
3 ducati (36 ") . . . 11 " | 10 ducatov (120 " " . 32 "

Mestna lekarna
 Zagreb,
 Markov trg št. 36.
 Ustanovljena leta 1260.
 1224 10-1

Preselitev urarskega obrta.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem se preselil 15. septembra 1903 na

Reseljevo cesto št. 2 1214 3-2

poleg jubilejnega ali mesarskega mostu nasproti deželne lekarne, kjer bodem prodajal raznovrstne ure po jako nizki ceni in popravljaj vsa v mojo stroko spadajoča dela dobro in ceno.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Černe,
urar.

Najnižje cene. Največji izbor.

Skrbno izdelovane.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg i5.

423 24

*Janeza Trdine
zbranih spisov*
je pravkar izšla prva knjiga:

Bahovi huzarji in Iliri.

Prezanimiva epizoda iz južno-slovanske zgodovine.

Knjiga, važna za vsakega zavrednega Slovenca.

Cena M 3.—, po pošti M 3.20.

Založil **L. Schwentner**
v Ljubljani.

1651 5

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Učne knjige

za vse srednje in ljudske šole

v najnovejših odobrenih izdajah, kakor tudi vse druge šolske potrebščine priporoča

knjigarna **L. Schwentner**

v Ljubljani, Dvorski trg št. 3.

1197 6-5

Knjigarna

Kleinmayr-ja & Bamberg-a

v Ljubljani, na Kongresnem trgu 2, 1189 6-6

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in vnanjih učiliščih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, broširanih in v trdnih šolskih vezih, po znižanih cenah.

Seznami uvedenih knjig se oddajajo zastonj.

Jos. Petrič v Ljubljani

**Tovarniška zaloga papirja in
tovarna papirnatih izdelkov.**

Trgovina na sv. Petra cesti št. 2.

Tovarna na sv. Martina cesti št. 20.

Največja zaloga vsakovrstnega papirja, pisalnega in risalnega orodja po najnižjih originalnih tovarniških cenah.

Edina tovarna na Kranjskem,

katera je z vsemi potrebnimi stroji po najnovešem načinu vrejena in katera le svoje lastne izdelke prodaja.

V mojem podjetju se izdeljuje le najboljše blago in tekmujem z vsako zunanjo konkurenco. Posebno priporočam: trgovske in uradne knjige, šolske zvezke, pisemske kuverte, pisemske kasete, nateze, kartonaže, patentovane in odlikovane poštno kartone, papirne vreče, pisalni papir, ovojne in pergamentne ter druge vsakovrstne papirje, črnila, peresa, svinčnike, peresnike, gumice itd. itd.

V tovarni se nahaja nad 60. delavcev in delavk in se vporablja nad 50. raznovrstnih strojev.

Tovarna je sl. občinstvu vsaki četrtek od 2.—4. ure na pogled ter slavno občinstvo isto vljudno vabim, da si pogleda moje jako zanimivo podjetje.

Vzorci in ceniki zastonj in franko!

1205 6-3

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice št. 9

uljudno naznanjata, da je za prihodnjo sezono

novosti v konfekciji

za dame

v veliki izberi v zalogi.

Ravno tako so tudi 1200 6-5

obleke za gospode in dečke

popolnoma na novo sortirane in posebno opozarjata na zelo praktične

obleke za šolarje.

Vsaki obleki so pridejane krpe.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanja za izgube pri krebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako krebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wallzeile 18 in 13, Dunaj, I., Strabergasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 131 236